

Ympäristönsuojelulain mukaan asetetun hallintopakon purkaminen /kiinteistön 927-450-5-280 Eskola jätevesijärjestelmän saattaminen ympäristönsuojelulain edellyttämälle tasolle

Ympäristölautakunta 26.05.2021 § 28

Asia

Hallintopakon asettaminen jätevesijärjestelmän saattamiseksi ympäristönsuojelulain edellyttämälle tasolle

Velvoitettavat

Kiinteistön 927-450-5-280 Eskola omistajat JS ja SS.

Kiinteistötiedot

Hallintopakkopäätös koskee kiinteistöä 927-450-5-280 Eskola osoitteessa Vanjärventie 692. Kiinteistö Eskola on lohkottu kantakiinteistöstä 927-450-5-122 Jokela vuonna 2003, jolloin jätevesijärjestelmän kolmas sakokaivo ja purkuputket ovat jääneet kiinteistön Jokela puolelle. Tästä rasitteesta ei löydy merkintää kiinteistötietojärjestelmästä. Ennen lohkomista kantakiinteistön Jokela ovat omistaneet HL ja PL. Kiinteistöillä on yhteinen talousvesikaivo, joka sijaitsee kiinteistön Jokela puolella. Talousveden ottamisesta ja johtamisesta porakaivosta on tehty rasite- ja käyttöoikeusmerkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Haittailmoitus ja kirjallinen vireillepano

Kiinteistön Jokela omistaja PL on 11.8.2020 tehnyt puhelimitse haittailmoituksen koskien kiinteistön Eskola jätevesien käsittelyä.

PL:n tekemä kirjallinen vireillepano asiassa on tehty 23.10.2020. Vireillepanossa todetaan kiinteistön Eskola jätevesien käsittelyn aiheuttavan hajuhaittaa sekä terveysriskin.

Asian käsittelyn eteneminen

Selvityspyyntö 13.8.2020 ja selvitys 7.9.2020

Ympäristövalvonta on 13.8.2020 päivätyllä kirjeellä pyytänyt kiinteistön Eskola omistajilta kirjallista selvitystä kiinteistön jätevesijärjestelmästä. JS:n toimittama selvitys on saapunut 7.9.2020. Selvityksen yhteydessä on toimitettu kuitti säiliön tyhjennyksestä, joka on päivätty 10.1.2020. Pyydettyä selvitystä jätevesijärjestelmästä ei toimitettu.

Tarkastus 3.11.2020

Kirjallisen vireillepanon johdosta ympäristövalvonta on tehnyt tarkastuksen molemmille kiinteistöille 3.11.2020. Tarkastuksella todettiin kiinteistön Eskola pihalla olevan kaksi sakokaivoa, joista JS:n mukaan purkuputki johtaa kiinteistön lounaiskulmalle. Purkuputken päätä ei osoitetusta kohdasta löytynyt.

Kiinteistön Jokela puolelle tehdyllä tarkastuksella PL kertoi, että kiinteistön Eskola käytössä oleva jätevesijärjestelmä on rakennettu 1970-luvulla. PL:n hallintaan alkuperäinen kantakiinteistö Jokela on tullut vuonna 1987. PL:n kertoman mukaan kolmas sakokaivo on maan alla tilan Jokela puolella,

josta johtaa betoninen purkuputki tilan eteläpuolella virtaavaan Kyrönojaan. Ojan reunalla näkyi putken pää, joskaan virtauksen jättämiä jälkiä putken päästä ei ollut havaittavissa. Myöskään PL:ltä ei löydy järjestelmän piirustuksia tai suunnitelmia. PL:n näkemyksen mukaan kiinteistön Eskola purkuputki on tukossa ja jätevesi purkautuu tilan Jokela pihaan ja edelleen hulevesikaivoon sekä osittain pintavaluntana pihaa pitkin kohti Kyrönojaa. Tarkastushetkellä pihalla oli havaittavissa ojaan virtaava noro, joka haisi jätevedelle.

Tarkastuksen perusteella ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan kiinteistön Eskola jätevesijärjestelmä ei täytä ympäristönsuojelulain vaatimuksia ja jätevettä purkautuu hallitsemattomasti ympäristöön. Tarkastuspöytäkirjan yhteydessä kiinteistön Eskola omistajia on kehoitettu ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin asian korjaamiseksi. Kehotuksessa on todettu jätevesijärjestelmän kunnostamisen edellyttävän asiantuntevan suunnittelijan tekemää suunnitelmaa ja toimenpidelupaa rakennusvalvonnasta.

Kuuleminen ja vastinepyyntö

Kuuleminen asiassa on tehty tarkastuspöytäkirjan 3.11.2020 yhteydessä, jossa on myös todettu, että asia viedään tarvittaessa ympäristölautakunnan ratkaistavaksi määräyksen antamiseksi ja uhkasakon asettamiseksi.

Kirjallisen vireillepanon johdosta on laitettu erillinen vastinepyyntö 6.11.2020.

JS:n ja SS:n selvitykset ja ympäristövalvonnan vastaukset

JS:n vastineessa 29.11.2020 todetaan mm. että remonttia on mahdollista harkita vasta kesän 2021 lopulla ja että PL ei ole mitenkään pystynyt näyttämään toteen, että heidän rajaansa lähimpänä olevasta rakennuksesta olisi vedetty uudet linjat jonnekin.

Ympäristövalvonta on vastauksessaan 15.12.2020 pitänyt esitettyä aikataulua liian pitkänä, kun otetaan huomioon todettu ympäristön pilaantumisen mahdollisuus vakituudessa käytössä olevalla kiinteistöllä. SS:ltä on edellytetty kohtuullisempaa esitystä aikataulusta 15.1.2021 mennessä tai muussa tapuksessa asia viedään lautakuntaan määräyksen antamiseksi, siten että jätevesijärjestelmän tulee vastata ympäristönsuojelulain vaatimuksia puolen vuoden kuluttua velvoittavasta päätöksestä.

Asiaan liittyen on alkuvuoden aikana käyty sähköpostikirjeenvaihtoa ja puhelinkeskusteluja SS:n kanssa. SS on sähköpostiviestillä 15.1.2021 ilmoittanut korjaustöiden valmistumisen tavoiteaikatauluksi 31.5.2021. PL:ltä vuoden 2021 aikana puhelimitse tulleiden ilmoitusten perusteella hajuahaitta on ollut jatkuvaa. SS:ltä on ajoittain tiedusteltu asian etenemisestä, kun rakennusvalvontaan ei ole tullut toimenpidehakemusta liittyen järjestelmän korjaamiseen. Viimeisin viesti ympäristövalvonnalta on lähtenyt 13.4.2021, jossa on edellytetty selvitystä asian etenemisestä ja tehdyistä toimenpiteistä 17.5.2021 mennessä. Viestissä on todettu, että

jos selvityksiä ei toimiteta tai asia ei etene esitetystä aikataulusta, tullaan asia viemään ympäristölautakuntaan määräyksen antamiseksi ja uhkasakon asettamiseksi. Tämä viesti on toimitettu 21.4.2021 myös kirjepostina kiinteistön Eskola omistajille. SS on viestillään 17.5.2021 ilmoittanut, että korjaustoimet eivät ole toteutumassa tänä keväänä.

Arvio Kyrönojasta

Uudenmaan ELY-keskusesta on pyydetty arviota siitä, onko Kyrönoja tulkittava vesistöksi. Ylitarkastaja Tomi Laukan 4.11.2020 tekemän arvion mukaan kyse on noroluokan uomasta, jota ei luokitella vesistöksi.

Toimivalta

Vihdin kunnan hallintosäännön 12 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena Vihdin kunnassa.

Valmistelija	Sanna Hilska, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 591 6912
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö
Ehdotus	Ympäristölautakunta on tutkinut asian ja toteaa, että kiinteistön 927-450-5-280 Eskola jätevesijärjestelmässä on puutteita ja siten jätevesien käsittelystä on vaarana aiheutua ympäristönsuojelulain 155 §:ssä tarkoitettua ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Ympäristölautakunta määrää ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla kiinteistön 927-450-5-280 Eskola omistajat JS:n ja SS:n järjestämään kiinteistön jätevesien käsittelyn ympäristönsuojelulain ja Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten edellyttämälle tasolle.

Päävelvoite 1

Kiinteistön 927-450-5-280 Eskola omistajien tulee todentaa asian eteneminen laittamalla Vihdin rakennusvalvontaan vireille toimenpidelupahakemus jätevesijärjestelmän kunnostamiseksi. Velvoite on täytettävä 31.8.2021 mennessä.

Päävelvoite 2

Kiinteistön 927-450-5-280 Eskola jätevesijärjestelmän tulee olla toimintakuntoisena ja ympäristönsuojelulain 155 §:n edellyttämällä tasolla 31.10.2021 mennessä

Päävelvoitteiden tehosteet

Ympäristölautakunta asettaa ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla edellä mainittuja päävelvoitteita koskevat uhkasakkolain 6 §:n mukaiset tehosteet seuraavasti:

Päävelvoite 1

Päävelvoitteen 1 tehosteeksi ympäristölautakunta asettaa kiinteän uhkasakon 2 000 €.

Päävelvoite 2

Päävelvoitteen 2 tehosteeksi ympäristölautakunta asettaa kiinteän uhkasakon 10 000 €.

Täytäntöönpano

Ympäristölautakunta määrää ympäristönsuojelulain 200 §:n perusteella, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Ympäristönsuojelulain 184 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan päätöksen tehnyt viranomainen voi määrätä, että 175 §:ssä tarkoitettua määräystä tai päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Lain 201 §:n mukaan muutoksenhakuomioistuin voi valituksesta kumota 200 §:ssä tarkoitettun määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukaan perustason puhdistusvaatimus edellyttää, että talousjätevedet on puhdistettava siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen (perustason puhdistusvaatimus).

Jätevesien yleisestä puhdistamisvelvollisuudesta määrätään ympäristönsuojelulain 155 §:ssä seuraavasti: Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 156 §:n mukaan kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesien käsittelyä varten kiinteistöllä on kohteeseen soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä. Käsittelyjärjestelmän soveltuvuutta arvioitaessa otetaan huomioon kiinteistön käytön

aiheuttama käsittelemättömästä jätevedestä aiheutuva kuormitus, ympäristön pilaantumisen vaara ja muun jätevesijärjestelmän ominaisuudet, kiinteistön sijainti vesistön tai meren läheisyydessä tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ja muut ympäristöolosuhteet. Kiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy.

Ympäristönsuojelulain 156 a §:ssä määrätään perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpanosta rannalla ja pohjavesialueella. Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöä tai merestä olevalla alueella tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ennen vuotta 2004 voimassa olleisiin rakentamisajankohdan mukaisiin vaatimuksiin tai myönnettyyn rakennuslupaan perustuva jätevesien käsittelyjärjestelmä täyttää perustason puhdistusvaatimuksen. Etäisyys on määritettävä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta sitä lähinnä sijaitsevan sellaisen rakennuksen, jossa muodostuu talousjätevesiä, seinään.

Valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla on määritelty jätevesijärjestelmästä laaditun selvityksen sisältö, jätevesijärjestelmää koskevan suunnitelman sisältövaatimukset ja jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö.

Asetuksen 5 §:n mukaan jätevesijärjestelmästä laaditun selvityksen on sisällettävä:

- 1) tiedot jätevesien muodostumispaikkojen, jätevesijärjestelmän osien ja purkupaikan sijainnista;
- 2) arvio muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta perusteluineen.

Asetuksen 6 §:n mukaan jätevesijärjestelmää koskevassa suunnitelmassa on otettava huomioon kiinteistön suunniteltu ja muu mahdollinen käyttö sekä rakennusten elinkaari.

Suunnitelman on sisällettävä:

- 1) tiedot muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta;
- 2) tiedot jätevesijärjestelmästä ja sen mitoituksesta;
- 3) tiedot asemapiirroksena jätevesijärjestelmän putkien, laitteiden ja käsitellyn jäteveden purkupaikan sijainnista, hoito- ja huoltokohteiden sijainnista ja niiden saavutettavuudesta, jätevesijärjestelmän ja jätevesien vaikutuspiirissä sijaitsevista rakennuksista, talousvesikaivoista ja muusta vedenotosta, pinta- ja pohjavesistä sekä muusta maankäytöstä;
- 4) tarvittaessa arvio jätevesijärjestelmän toiminnasta, kun pinta- ja pohjavesi ovat korkeimmillaan.

Asetuksen 7 §:n mukaan

Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen on sisällettävä:

- 1) tiedot säännöllistä huoltoa ja tarkkailua vaativista kohteista;
- 2) tiedot huolto- ja tarkkailutoimista sekä huoltovälistä;
- 3) tiedot jätevesijärjestelmän yleisimmissä vikatilanteissa toimimisesta;

4) jätevesijärjestelmän suunnittelijan ja rakentajan yhteystiedot.

Jätevesien haittavaikutusten ehkäisemiseksi on Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten 6.5 §:ssä määrätty tarkemmin jätevesien puhdistamiseen tarkoitettujen käsittelylaitteistojen sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamiselta edellytetyistä vähimmäissuojaetäisyyksistä kiinteistöllä.

Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Ympäristövalvonta on tehdyllä tarkastuksella todennut kiinteistön Eskola puutteellisesti toimivasta jätevesijärjestelmästä aiheutuvan haitan kiinteistön Jokela puolella. Kiinteistön Jokela omistaja on myös tehnyt asiasta kirjallisen vireillepanon sekä toistuvasti vuoden mittaan raportoinut jatkuvasta jätevesistä aiheutuvasta hajuhaitasta.

Puutteellisesti toimivasta jätevesijärjestelmästä hallitsemattomasti purkautuva jätevesi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa. Järjestelmään johdetaan kiinteistön Eskola kaikki jätevedet.

Uudenmaan ELY-keskuksen arvion mukaan läheistä Kyrönojaa, johon myös kiinteistön Eskola jätevesien purkuputki johtaa, ei lueta vesistöksi, joten tässä tapauksessa ei sovelleta ranta- ja pohjavesialueita koskevaa ympäristönsuojelulain pykälää 156 a.

Hallintopakon käyttämisen tarve

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on asettanut päävelvoitteen tehosteeksi uhkasakon, koska annetusta kehotuksesta huolimatta edellytetyihin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

Kiinteistön Eskola omistajat ovat kehotuksen jälkeen ilmoittaneet korjaavansa vian toukokuun loppuun mennessä. Asia ei ole kuitenkaan edennyt sellaisiin konkreettisiin toimenpiteisiin, että edes edellytetty toimenpidelupa olisi tullut vireille rakennusvalvontaan.

Päätöksen täytäntöönpanomääräys on annettu edellytettyjen toimenpiteiden tarpeettoman viivyttämisen estämiseksi.

Mikäli asiassa ilmenee uutta tietoa tai toimenpiteet etenevät, voi lautakunta ottaa uhkasakkoasian uudelleen käsittelyyn.

Valvontamaksu

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 9.5 §:n mukaan rikkomukseen liittyvistä valvontatarkastuksista peritään valvontamaksu. Kyse on tällöin tarkastuksesta, joka tehdään hallintopakkomääräyksen (YSL 175, 176 §) tai keskeytyksen (YSL 181 §) noudattamisen valvomiseksi. Maksullisuus koskee kaikkea toimintaa. Hallintopakkomääräyksen

valvomiseksi tehdystä tarkastuksesta peritään maksutaulukon 20.6 kohdan mukaisesti 378 €.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 154 b §, 155 §, 156 §, 156 a §, 175 §, 184 §, 185 §, 200 -202 §

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) 5 - 7 §

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kv 2.4.2012 § 11, liite 2) 6.5 §

Hallintolaki (434/2003): 33 §, 34 §, 36 §

Ulkosakkolaki (1113/1990): 6 – 8 §, 22 §

Vihdin kunnan hallintosääntö (kv 7.12.2020 § 64, voimaan 1.1.2021) 12 §

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (ympä 28.04.2020 § 26) 9.5 §

Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta 05.10.2022 § 35
136/11.01.04/2021

Rakennusvalvonta on tehnyt kiinteistöllä 927-450-5-280 Eskola osoitteessa Vanjärventie 696 (ent. Vanjärventie 692) hyväksytyyn loppukatselmuksen 5.9.2022 koskien jätevesijärjestelmän uusimista.

Valmistelija Sanna Hilska etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 591 6912

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ehdotus Ympäristölautakunta toteaa rakennusvalvonnan 5.9.2022 tekemän jätevesijärjestelmän loppukatselmuksen perusteella, että ympäristölautakunnan 26.05.2021 § 28 kiinteistön 927-450-5-280 Eskola omistajille JS ja SS asetettu hallintopakko puretaan.

Päätös Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi Kiinteistön 927-450-5-280 Eskola omistajat JS ja SS
Kiinteistön 927-450-5-122 Jokela omistaja PL